

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.6.2025
COM(2025) 342 final

2025/0187 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse luba anda ELi küberreservist Moldovale toetust

(EMPs kohaldatav tekst)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse luba anda ELi küberreservist Moldovale toetust

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrust (EL) 2025/38, millega nähakse ette meetmed, et tugevdada liidus solidaarsust ja suurendada suutlikkust küberohtude ja intsidentide avastamiseks, nendeks valmistumiseks ja neile reageerimiseks, ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/694 (kübersolidaarsuse määrus),¹ eriti selle artikli 19 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 15. detsembri 2022. aasta järeldustes, et liit jätkab Moldova Vabariigile (edaspidi „Moldova“) igakülgse asjakohase toetuse andmist Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja mitmesuguse mõjuga toimetulekuks.
- (2) 23. juunil 2022 andis Euroopa Ülemkogu Moldovale kandidaatriigi staatuse. Otsuse aluseks oli nende tingimuste täitmine, mis on esitatud komisjoni 2022. aasta juuni arvamuses Moldova liikmeks astumise taotluse kohta. 14. detsembril 2023 otsustas Euroopa Ülemkogu alustada komisjoni soovitusel Moldovaga ühinemisläbirääkimisi.
- (3) Küberintsidendid mõjutavad jätkuvalt majandust ja ühiskonda nii liidus kui ka ülemaailmsel tasandil. Küberohud arenevad eriti kiiresti mõnedes ELi kandidaatriikides, kus olulised või ulatuslikud intsidendid võivad põhjustada häireid ja kahju elutähtsas taristus, segada riigi majanduse ja institutsioonide nõuetekohast toimimist või kujutada endast tõsist avaliku julgeoleku või turvalisusrisi üksustele või kodanikele. See kehtib eeskätt Moldova puhul, kus Venemaa korraldab elutähtsa taristu, demokraatlike protsesside ja valimistaristu ohtu seadmiseks hübriidkampaaniaid ja küberründeid.
- (4) Võttes arvesse küberrünnete prognoosimatust ja asjaolu, et sageli ei piirdu rünne konkreetse geograafilise piirkonnaga ja sellega kaasneb suur mõju ülekandumise oht, on liidu, eelkõige selle siseturu ja tööstuse kui terviku kaitse huvides kasulik suurendada naaberriikide kerksust ning suutlikkust reageerida tulemuslikult olulistele

¹ ELT L, 38/2025, 15.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj>.

ja ulatuslikele küberintsidentidele. Seepärast on määruses (EL) 2025/38 sätestatud, et ELi küberreservist võib toetada programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandaid riike kas kogu nende territooriumil või osal sellest, kui see on ette nähtud kolmanda riigi nimetatud programmiga assotsieerimise lepingus.

- (5) Nagu on sätestatud määruse (EL) 2025/38 artiklis 19, peaks programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatel riikidel olema võimalik taotleda ELi küberreservi teenust, kui objektiks olevad üksused, kellele nad ELi küberreservist toetust taotlevad, on kriitilise tähtsusega sektorites või muudes tähtsates sektorites tegutsevad üksused ning kui avastatud intsidendid põhjustavad märkimisväärsed tegevushäireid või võivad avaldada ülekanduvat mõju liidus. Programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatel riikidel peaks olema õigus toetust saada üksnes juhul, kui lepingus, mille alusel nad on programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud, on selline toetus konkreetselt ette nähtud. Lisaks peaksid sellised kolmandad riigid saama toetust ainult seni, kui on täidetud kolm kriteeriumi. Esiteks peaks kolmas riik täielikult täitma kõnealuse lepingu asjakohaseid tingimusi. Teiseks, võttes arvesse ELi küberreservi täiendavat iseloomu, peaks kolmas riik olema võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks või ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Kolmandaks peaks ELi küberreservist toetuse andmine olema kooskõlas liidu poliitika ja selle riigiga loodud üldiste suhete ning liidu muu poliitikaga julgeoleku valdkonnas.
- (6) Programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatele riikidele toetuse andmine võib avaldada mõju suhetele kolmandate riikidega ja liidu julgeolekupoliitikale, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kontekstis. Seega on määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikega 4 lubatud nõukogu rakendusaktis täpsustada, millise ajavahemiku jooksul saab sellist toetust anda, kusjuures see ajavahemik peaks olema ühe taotluse puhul vähemalt 75 päeva. Nõukogu peaks tegutsema komisjoni ettepaneku alusel, võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni hinnangut kolmele kriteeriumile.
- (7) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on Moldovat tugevalt mõjutanud ning samal ajal on Venemaa võtnud hübriidmeetmeid ka otse Moldova vastu, et riiki destabiliseerida ja õõnestada tema liikumist ELiga ühinemise suunas. Seda arvesse võttes on liit pakkunud Moldovale igakülgset toetust, et tulla toime probleemidega, mida Venemaa Ukraina-vastane agressioon Moldovale põhjustab, ning tugevdada riigi vastupidavust, turvalisust ja stabiilsust olukorras, kus Venemaa tegeleb otsese destabiliseerimisega.
- (8) 24. aprillil 2023 kiitis nõukogu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames heaks Euroopa Liidu partnerlusmissiooni loomise Moldovas, et anda strateegilist nõu ja operatiivtuge kriisiohjamise ja hübriidohtudega võitlemise vallas. Alates 2021. aastast on EL ühtlasi pakkunud pidevat toetust Euroopa rahutagamisrahastu kaudu, et tugevdada Moldova suutlikkust sõjalises ja kaitsevaldkonnas. ELi ja Moldova julgeoleku- ja kaitsepartnerluse allkirjastamine 21. mail 2024 muutis ELi ja Moldova koostöö struktuuri rahu, turvalisuse ja kaitse põhivaldkondades sidusamaks. Lisaks püütakse 10. oktoobril 2024 komisjoni poolt vastu võetud Moldova majanduskasvu kavaga toetada Moldova sotsiaal-majanduslikke reforme ja parandada Moldova juurdepääsu ELi ühtsele turule; sellele lisaks kavandatakse konkreetseid reforme küberturvalisuse juhtimise valdkonnas.

- (9) Komisjon on Moldova puhul hinnanud kolme määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 kirjeldatud kriteeriumi ja leiab, et need on täidetud. Komisjon konsulteeris selle hindamise käigus ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kooskõlas komisjoni ettepanekuga, mis esitati vastavalt määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikele 3, antakse käesolevaga luba anda Moldova Vabariigile ELi küberreservist toetust määruse (EL) 2025/38 artikli 19 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval ja seda kohaldatakse maksimaalselt üks aasta.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*